

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument s plenarne sjednice

A8-0163/2015

13.5.2015

IZVJEŠĆE

o Strategiji EU-a za jednakost žena i muškaraca nakon 2015.
(2014/2152(INI))

Odbor za prava žena i jednakost spolova

Izvjestiteljica: Maria Noichl

PR_INI

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
EXPLANATORY STATEMENT	24
MINORITY OPINION	28
MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA	29
REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU	35

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Strategiji EU-a za jednakost žena i muškaraca nakon 2015. (2014/2152(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. drugi podstavak Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i članak 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članak 23. Povelje o temeljnim pravima Europske unije,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (ECHR),
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) iz 1979.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o suzbijanju trgovanja osobama i iskorištavanja prostitucije drugih iz 1949.,
- uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju i platformu za djelovanje koje su 15. rujna 1995. usvojene na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama, kasnije zaključne dokumente koji su usvojeni na posebnim sjednicama Ujedinjenih naroda, Peking +5 (2000.), Peking +10 (2005.) i Peking +15 (2010.) i zaključni dokument revizijske konferencije Peking +20,
- uzimajući u obzir Uredbu br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1567/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o pomoći za politike i aktivnosti u vezi s reproduktivnim i spolnim zdravljem i pravima u zemljama u razvoju²,
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP³,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu⁴,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te

¹ SL L 181, 29.6.2013., str. 4.

² SL L 224, 6.9.2003., str. 1.

³ SL L 315, 14.11.2012., str. 57.

⁴ SL L 338, 21.12.2011., str. 2.

o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP¹,

- uzimajući u obzir Direktivu 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ²,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2010/18/EU od 8. ožujka 2010. o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC te o stavljanju izvan snage Direktive 96/34/EZ³,
- uzimajući u obzir Direktivu 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (preinaka)⁴,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnika te radnika koje su nedavno rodile ili doje (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ)⁵,
- uzimajući u obzir Direktivu 2004/113/EZ o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga i s tim povezanu presudu Suda Europske unije od 1. ožujka 2011. u predmetu Test-Achats (C-236/09)⁶,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Konvencija iz Istanbula),
- uzimajući u obzir Europski pakt za jednakost spolova (2011. – 2020.) koji je Europsko vijeće usvojilo u ožujku 2011.⁷,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2010. naslovljenu „Veća predanost jednakosti žena i muškaraca: Ženska povelja“ (COM(2010)0078),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 21. rujna 2010. pod nazivom „Strategija za jednakost žena i muškaraca 2010. – 2015.“ (COM(2010)0491),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2010. naslovljenu „Europa 2020.: europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast“ (COM(2010)2020),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 20. rujna 2011. naslovljenu „Podrška rastu i radnim mjestima – program za osvremenjivanje sustava visokog obrazovanja

¹ SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

² SL L 180, 15.7.2010., str. 1.

³ SL L 68, 18.3.2010., str. 13.

⁴ SL L 204, 26.7.2006., str. 23.

⁵ SL L 348, 28.11.1992., str. 1.

⁶ SL C 130, 30.4.2011., str. 4.

⁷ Prilog Zaključcima Vijeća od 7. ožujka 2011.

Europe” (COM(2011)0567),

- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 16. rujna 2013. pod nazivom „Srednjoročni pregled Strategije za jednakost žena i muškaraca (2010. – 2015.)” (SWD(2013)0339),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 8. ožujka 2010. pod nazivom „Plan djelovanja EU-a za jednakost spolova i osnaživanje žena u razvoju (2010. – 2015.)” (SWD(2010)0265),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravlje i potrošačka pitanja od 19. i 20. lipnja 2014.,
- uzimajući u obzir istraživanje Resornog odjela C Europskog parlamenta naslovljeno „Istraživanje o ocjeni strategije za jednakost muškaraca i žena 2010. – 2015. kao doprinos ostvarivanju ciljeva Pekinške platforme za djelovanje”, koje je objavljeno 2014.,
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za temeljna prava (FRA) naslovljeno „Nasilje nad ženama: istraživanje na razini EU-a. Glavni rezultati”, objavljeno u ožujku 2014.,
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za temeljna prava (FRA) naslovljeno „Nasilje nad Romkinjama i životni uvjeti Romkinja u 11 država članica EU-a” objavljeno u listopadu 2014.,
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za temeljna prava (FRA) naslovljeno „Položaj trans-osoba u EU-u - komparativna analiza prikupljenih podataka o LGBT osobama u EU-u” objavljeno u prosincu 2014.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. lipnja 1995. donesenu u Pekingu na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama pod nazivom: „Jednakost, razvoj i mir”¹, svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2005. o dalnjim mjerama u vezi s akcijskom platformom Četvrte svjetske konferencije o ženama „Peking+10”² te svoju Rezoluciju od 25. veljače 2010. o akcijskoj platformi Ujedinjenih naroda za jednakost spolova „Peking +15”³;
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 10. veljače 2010. o jednakosti žena i muškaraca u Europskoj uniji – 2009.⁴, Rezoluciju od 8. veljače 2011. o jednakosti žena i muškaraca u Europskoj uniji – 2010⁵, Rezoluciju od 13. ožujka 2012. o jednakosti žena i muškaraca u Europskoj uniji – 2011.⁶ i svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2015. o napretku u području

¹ SL C 166, 3.7.1995., str. 92.

² SL C 320 E, 15.12.2005., str. 247.

³ SL C 348 E, 21.12.2010., str. 11.

⁴ SL C 341 E, 16.12.2010., str. 35.

⁵ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2011)0085.

⁶ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0069.

jednakosti žena i muškaraca u Europskoj uniji – 2013.¹,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2013. o primjeni načela jednakih plaće radnika i radnica za jednak rad ili rad jednak vrednosti²,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2013. o uklanjanju spolnih stereotipa u EU-u³,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. lipnja 2010. o rodnim aspektima ekonomskog i finansijskog krize⁴ i svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2013. o učinku gospodarske krize na jednakost spolova i prava žena⁵,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. veljače 2013. o 57. sjednici Komisije UN-a o položaju žena (CSW): Uklanjanje i prevencija svih oblika nasilja nad ženama i djevojkama⁶,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. svibnja 2012. s preporukama Komisije o primjeni načela jednakih plaće radnika i radnica za jednak rad ili rad jednak vrednosti⁷,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. studenog 2013. o prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o povećanju ravnoteže spolova među savjetodavnim članovima uprava trgovачkih društava uvrštenih na burzama te o drugim povezanim mjerama⁸,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. veljače 2014. s preporukama Komisije o borbi protiv nasilja nad ženama⁹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. veljače 2014. o Europskom semestru za usklajivanje ekonomskog politika: godišnji pregled rasta 2014.¹⁰,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za prava žena i jednakost spolova i mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A8-0163/2015),
- A. budući da je pravo na jednako postupanje temeljno pravo prepoznato u Ugovorima Europske unije i duboko ukorijenjeno u europsko društvo i nužno za njegov daljnji razvoj te se mora u jednakoj mjeri primjenjivati u zakonodavstvu, praksi, sudskoj praksi

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0050.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0375.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0074.

⁴ SL C 236 E, 12.8.2011., str. 79.

⁵ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0073.

⁶ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0045.

⁷ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0225.

⁸ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0488.

⁹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0126.

¹⁰ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0128.

i u stvarnom životu;

- B. budući da je EU u povijesti poduzeo neke važne korake u cilju jačanja prava žena i jednakosti spolova, ali je tijekom zadnjih desetak godina na razini EU-a došlo do usporavanja političkih mjera i reformi za jednakost spolova; budući da je prijašnja strategija Komisije bila preslabu i nije dovela do poduzimanja dovoljnih mjera za jednakost spolova; budući da nova strategija mora dati novi poticaj i ostvariti konkretnе mjere za jačanje prava žena i promicanje jednakosti spolova;
- C. budući da su u skladu s prijašnjom strategijom Komisije postignuti neki od postavljenih ciljeva, ali ne i potpuna jednakost spolova, ali da su često nedostajali pokazatelji za interakciju različitih oblika diskriminacije, utvrđivanje preciznih ciljeva i učinkovite mjere procjene pa se rodna osviještenost i dalje primjenjivala samo u ograničenoj mjeri;
- D. budući da je jednakost spolova temeljna vrijednost EU-a, prepoznata u Ugovorima i Povelji o temeljnim pravima te da je EU preuzeo poseban zadatak integriranja jednakosti spolova u sve svoje djelatnosti; budući da je jednakost spolova kao strateški cilj nužna za postizanje općih ciljeva EU-a, kao što su cilj o stopi zaposlenosti u okviru strategije Europa 2020. i ključna gospodarska prednost za promicanje pravednog i uključivog gospodarskog rasta; budući da je smanjenje profesionalnih nejednakosti cilj ne samo u pogledu jednakosti, nego i učinkovitosti i fluidnosti tržišta rada;
- E. budući da su razlike u obrazovanju, zapošljavanju, zdravlju i diskriminaciji između Roma i središnjeg dijela društva i dalje velike, a situacija Romkinja u EU-u još je i gora zbog višestruke diskriminacije koja se temelji i na etničkoj pripadnosti i na spolu,
- F. budući da se gospodarsko i političko stanje Europe može poboljšati i posljedice demografskih promjena zaustaviti samo ako se iskoristi talent i potencijal svih muškaraca i žena;
- G. budući da ne možemo ostati vezani za suvišne i u pogledu okoliša neodržive gospodarske modele koji se temelje na zastarjeloj raspodjeli rada s obzirom na spol koja je izmijenjena integracijom žena u tržište rada; budući da nam je potreban novi, društveno održivi model temeljen na znanju i inovacijama koji uključuje puni opseg talenata žena u proizvodnom sustavu, uključujući propitivanje određenih industrijskih normi i čimbenika temeljem kojih se muškarcima i ženama dodjeljuju različita zanimanja, uspostavlja ravnotežu odgovornosti među muškarcima i ženama u javnoj i privatnoj sferi i usklađuje privatni život i rad radnika obaju spolova;
- H. budući da je osiguravanje pristupa pristupačnim, visokokvalitetnim uslugama dječje skrbi i službama potpore za osobe starije dobi i druge uzdržavane osobe od ključne važnosti za jamčenje jednakog sudjelovanja muškaraca i žena na tržištu rada, u obrazovanju i osposobljavanju;
- I. budući da se ove godine obilježava 20. obljetnica donošenja Pekinške platforme za djelovanje i da njezini ciljevi i cijelovita provedba nikad nisu bili aktualniji;
- J. budući da je nasilje nad ženama, bilo ono fizičko, spolno ili psihičko, glavna prepreka jednakosti između žena i muškaraca te i dalje predstavlja najraširenije kršenje ljudskih

prava s utjecajem na sve razine društva, ali i jedno od kaznenih djela koje se najrjeđe prijavljuje; budući da je prema istraživanju Europske agencije za temeljna prava (FRA) iz ožujka 2014., unatoč mjerama poduzetim za njegovo suzbijanje, 55 % žena tijekom svog života doživjelo barem jedan oblik seksualnog uznemiravanja, a da je 33 % žena doživjelo fizičko i/ili seksualno nasilje od svoje 15. godine života; budući da je život bez nasilja preduvjet za potpuno sudjelovanje u društvu te je potrebno uvesti stroge mјere za suzbijanje nasilja nad ženama;

- K. budući da je prisilna prostitucija nasilje koje posebno pogađa najosjetljivije slojeve, pretežno je povezana s mrežama organiziranog kriminala i trgovinom ljudi te predstavlja prepreku jednakosti između muškaraca i žena;
- L. budući da žene zbog tradicionalnih struktura i nepoticajnih poreznih mјera imaju status osoba s drugorazrednim primanjima, što se odražava u vertikalnoj i horizontalnoj segregaciji na tržištu rada, pauzama u karijeri i nejednakosti plaća i budući da žene osim toga znatno češće obavljaju neplaćene poslove nege, dječje skrbi, skrbi za osobe starije dobi i druge uzdržavane osobe i kućanske poslove te uslijed toga imaju manje vremena za plaćeni posao, što s druge strane rezultira znatno manjom mirovinom, zbog čega se konkretnim mjerama i dalje mora poticati usklađivanje poslovnog i obiteljskog života, također i radi postizanja ciljeva strategije Europa 2020., u što se prije svega moraju više uključiti muškarci;
- M. budući da stopa zaposlenosti žena iznosi 63 %, odnosno 53,5 % ako se zaposlenost mjeri u ekvivalentima punog radnog vremena¹; budući da razlika u plaćama među spolovima iznosi 16,4 %, a razlika u mirovinama među spolovima u prosjeku 39 %; budući da sudjelovanje žena na tržištu rada ne podrazumijeva uvijek i utjecaj jer se na vodećim položajima i položajima na kojima se donose odluke uglavnom nalaze muškarci što ograničava mogućnosti žena da imaju utjecaj i predstavlja manjak demokratičnosti u donošenju odluka s obzirom na to da žene čine polovicu stanovništva; budući da promicanje jednakosti spolova nadilazi zabranu diskriminacije na temelju spola te da su se pozitivne mјere potpore ženama pokazale ključnim za njihovu potpunu integraciju u tržište rada, donošenje odluka u području politike i gospodarstva te u društvo u cjelini; budući da isključivanje žena iz vodećih položaja i tijela u kojima se donose odluke ima štetan utjecaj na njihovu mogućnost utjecaja i na vlastiti razvoj i emancipaciju te na razvoj društva;
- N. budući da su se rodne kvote i tzv. zaključani popisi u donošenju političkih odluka pokazali najučinkovitijim alatom za rješavanje diskriminacije i neravnopravnosti u moći među spolovima te u poboljšanju demokratske zastupljenosti u tijelima koja donose političke odluke,
- O. budući da nedostatak promicanja politika usmjerenih na usklađivanje profesionalnog i privatnog života, nedovoljno promicanje fleksibilnog radnog vremena, posebice među muškarcima, te niska stopa muškaraca koji uzimaju roditeljski dopust i rodiljni dopust za očeve predstavljaju važne prepreke gospodarskoj neovisnosti žena te jednaku podjelu obiteljskih i kućanskih obveza.

1 Izvješće Komisije o napretku u području jednakosti žena i muškaraca 2012. godine (SWD(2013)0171), str. 8.

- P. budući da su u Europi pretežno i nerazmjerne žene pogodene siromaštvom, da ono posebno pogoda samohrane majke, žene s invaliditetom, mlade i stare žene, migrantice i žene koje pripadaju etničkim manjinama, kojima svima prijeti siromaštvo i društvena isključenost te da se ta situacija dodatno pogoršava zbog gospodarske krize i konkretnih mjera štednje, što ne bi trebalo biti opravdanje za ulaganje manjih napora za postizanje jednakosti, kao i zbog nesigurnosti radnih mjesta, poslova sa skraćenim radnim vremenom, niskih plaća i mirovina, poteškoća u pristupu osnovnim socijalnim i zdravstvenim uslugama i činjenice da se prije svega ukidaju radna mjesta u javnom sektoru te usluge u području njega i skrbi, čime perspektiva jednakosti spolova dobiva čak i još veće značenje;
- Q. budući da su žene u ruralnim područjima češće žrtve višestruke diskriminacije i spolnih stereotipa u odnosu na žene u urbanim područjima, a stopa zaposlenosti žena u ruralnim područjima mnogo je niža od stope zaposlenosti žena u gradovima; budući da u ruralnim područjima postoji nedostatak mogućnosti visokokvalitetnog zaposlenja; budući da, osim toga, mnoge žene nikada nisu aktivne na službenom tržištu rada te stoga nisu registrirane kao nezaposlene ili uključene u statistiku nezaposlenosti, što dovodi do određenih finansijskih i pravnih problema u odnosu na pravo na rodiljni dopust i bolovanje, stjecanje prava na mirovinu i pristup socijalnom osiguranju, kao i problema u slučaju razvoda;
- R. budući da tradicionalne rodne uloge i stereotipi još uvijek imaju velik utjecaj na podjelu rada u domaćinstvu, obrazovanju, karijeri, na radnom mjestu te u društvu u cjelini;
- S. budući da stereotipne uloge žena i muškaraca te tradicionalne strukture negativno utječu na zdravlje i univerzalan pristup seksualnom i reproduktivnom zdravlju te pravima koja su s tim povezana, a koja su temeljno ljudsko pravo koje stoga nikada ne smije biti ograničeno; budući da su pravo na kontrolu nad vlastitim tijelom i na samoodređenje temeljni preduvjeti za univerzalnu jednakost;
- T. budući da svaki šesti par diljem svijeta ima neki oblik problema neplodnosti; budući da bi Komisija trebala pokrenuti novu usporednu analizu medicinski potpomognute oplodnje u EU-u jer je studija iz 2008. (SANCO/2008/C6/051), koja je tada pokazala značajnu nejednakost u pristupu liječenju neplodnosti, zastarjela;
- U. budući da još uvijek postoje obrazovne ustanove koje primjenjuju rodnu segregaciju te da obrazovni materijali često sadrže stereotipe koji pomažu u jačanju tradicionalno odvojenih uloga dodijeljenih djevojčicama i dječacima, što ima negativan utjecaj na njihove mogućnosti izbora; budući da se raspoređenost tih uloga dodatno pojačava, osobito prikazivanjem i slikom žena u medijima te informacijama dostupnima na internetu, kao i oglašavanjem;
- V. budući da su transrodne osobe diljem EU-a danas često suočene s diskriminacijom, uz nemiravanjem i nasiljem zbog svog rodnog identiteta ili rodnog izražavanja;
- W. budući da EU posjeduje odgovornost i ima ulogu kao model za jednakost spolova i prava žena, što bi trebalo postati središnja tema u njegovu vanjskom djelovanju; budući da su jednakost spolova, borba protiv rodnog uvjetovanog nasilja i osnaživanje žena ključni za ostvarivanje međunarodnih razvojnih ciljeva i za uspješnu vanjsku politiku,

politiku razvojne suradnje i međunarodnu trgovinsku politiku EU-a; budući da žene nisu samo osjetljivije na učinke promjena na području energije, okoliša i klime, već su i učinkoviti dionici u pogledu strategija prilagodbe i ublažavanja posljedica, kao i pokretačka snaga pravednog i održivog modela rasta;

- X. budući da su institucijski mehanizmi nužna osnova za ostvarenje jednakosti spolova; budući da se osim toga načelo jednakosti spolova uz koncepte rodne osviještenosti, jednakosti spolova pri izradi proračuna i procjene učinka na spolove mora tretirati kao važan, sveobuhvatan aspekt svih područja politike EU-a i njegovih država članica;
- Y. budući da je raščlamba podataka po spolu ključan alat za postizanje istinskog napretka i učinkovite procjene rezultata;
- Z. budući da se u nekim državama članicama posljednjih godina šire pokreti protiv jednakosti spolova koji pokušavaju ojačati tradicionalne rodne uloge i osporavaju postojeća ostvarenja na polju jednakosti spolova;
- Aa. budući da postojeći izazovi i stečena iskustva pokazuju da je nedostatak usklađene politike u različitim područjima otežavao postizanje jednakosti spolova u prošlosti te da su potrebni odgovarajući udio sredstava te bolja koordinacija, razglašavanje i promicanje prava žena, uzimajući u obzir različitost situacija;

Opće preporuke

1. poziva Komisiju da izradi i doneše novu zasebnu strategiju za prava žena i jednakost spolova u Europi, čiji je cilj stvoriti iste mogućnosti na temelju prioritetnih područja iz prethodne strategije u cilju iskorjenjivanja svih oblika diskriminacije kojima su žene izložene na tržištu rada, u pogledu plaća, mirovina, donošenja odluka, pristupa proizvodima i uslugama, usklađivanja obiteljskog i profesionalnog života te svih oblika nasilja nad ženama, kao i otklanjanja diskriminirajućih struktura i praksi koje se odnose na spol; ističe da nova strategija za prava žena i jednakost spolova mora temeljito uzeti u obzir višestruke i međupodručne oblike diskriminacije iz članka 21. Povelje o temeljnim pravima koji su utemeljeni na zajedničkim čimbenicima, ali na različite načine utječu na žene, te razviti posebne aktivnosti za jačanje prava različitih grupa žena, uključujući žene s invaliditetom, migrantice i pripadnice etničkih manjina, Romkinje, starije žene, samohrane majke i pripadnice skupine LGBTI;
2. poziva Komisiju da razradi mjere čiji je cilj uklanjanje diskriminacije svih žena u svoj njihovo raznolikosti u okviru šire strategije za borbu protiv diskriminacije te specifičnog i zasebnog plana u vezi skupine LGBTI; u tu svrhu, hitno poziva Vijeće da što je prije moguće postigne zajedničko stajalište o prijedlogu direktive Vijeća o provedbi načela o jednakom postupanju prema osobama bez obzira na vjeru ili uvjerenje, invalidnost, dob, spol ili seksualnu orientaciju koji je zaustavljen otkako ga je Parlament donio u travnju 2009.;
3. izražava žaljenje zbog toga što se u Strategiji za jednakost žena i muškaraca za razdoblje 2010. – 2015. posebno ne doteče pitanje invaliditeta, unatoč činjenici da su žene s invaliditetom često u nepovoljnijem položaju u odnosu na muškarce s invaliditetom te da su u većoj mjeri izložene rizicima od siromaštva i socijalne isključenosti; stoga poziva Komisiju da zadovolji potrebe žena s invaliditetom kako bi se osiguralo njihovo veće sudjelovanje na tržištu rada; u tom smislu također izražava žaljenje zbog toga što Europska strategija za osobe s invaliditetom za razdoblje 2010. – 2020. ne uključuje i cjelovitu perspektivu o spolu ili zasebno poglavje posvećeno politikama u području invaliditeta s posebnom usredotočenošću na spol;
4. poziva Komisiju da na strukturirani način uključi civilno društvo i socijalne partnere u izradu i stalnu procjenu strategije;
5. poziva države članice da ojačaju i osnaže potpunu uporabu kolektivnog pregovaranja u privatnim i javnim sektorima kao neophodan instrument za reguliranje radničkih odnosa, borbu protiv diskriminacije s obzirom na plaće i promicanje jednakosti;
6. poziva Komisiju da u ocjenjivanju primjene Direktive 2004/113/EZ o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga vodi računa o slučajevima diskriminacije;
7. poziva Komisiju da pojasni ulogu za koju želi da je EU ima u svijetu i u okviru suradnje s državama članicama, uključujući njihova nadležna tijela, u pogledu poticanja jednakosti spolova, i unutar i izvan granica Unije, te da slijedi te ciljeve preko koncepta rodne osviještenosti u svim područjima te pojedinim ciljanim i konkretnim mjerama; naglašava da je potrebno uključiti rodnu perspektivu i borbu protiv rodno uvjetovanog

nasilja u vanjsku politiku EU-a, politiku razvojne suradnje i međunarodnu trgovinsku politiku te zaštititi nužne finansijske instrumente i ljudske potencijale;

8. još jednom izražava žaljenje zbog činjenice što u Strategiju 2020. nije na zadovoljavajući način uključena rodna perspektiva i stoga poziva Komisiju i Vijeće da zajamče da se jednakost spolova ugradi u sve programe, mjere i inicijative koje su pokrenute u okviru te strategije te da u strategiju Europa 2020. uvrsti konkretan stup za jednakost žena i muškaraca, da ciljeve buduće strategije smatra dijelom Europskog semestra te da uključi rodnu perspektivu u preporuke za pojedinačne zemlje i godišnji pregled rasta;
9. poziva Komisiju i države članice da prikupljaju, analiziraju i objavljaju pouzdane statističke podatke raščlanjene po spolovima i rodnim kvalitativnim pokazateljima u svim područjima politike i na svim razinama upravljanja oslanjajući se na rad Europskog instituta za ravnopravnost spolova i Europske agencije za temeljna prava u cilju omogućavanja analize izrade i primjene strategija jednakosti spolova u EU-u i državama članicama, ažuriranja tih strategija i ocjenjivanja primjene uključivanja rodnih pitanja u sva područja nacionalnih politika i politike Unije te, po mogućnosti, daljnog prikazivanja takvih podataka na temelju rase ili etničkog podrijetla, vjere ili vjerovanja i invalidnosti, kako bi se omogućila međupodručna analiza u svim područjima politike čime bi se dokumentirala višestruka diskriminacija koju trpe određene grupe žena; potiče Komisiju i države članice da pokrenu procjenu utjecaja politika država članica s obzirom na spol, posebno u slučaju predlaganja reforme u vezi s radom i mirovinama.
10. poziva Komisiju da strategiju izradi u obliku konkretnog akcijskog plana s jasnim određivanjem nadležnih dionika, u kojem se posebno moraju uzeti u obzir konkretni prijedlozi utvrđeni u nastavku u područjima nasilja nad ženama, rada i vremena, zastupljenosti žena na vodećim položajima i u procesu odlučivanja, finansijskih sredstava, zdravlja, znanja, obrazovanja i medija, globalne perspektive te međunarodnih mehanizama i rodne osviještenosti; naglašava potrebu da se, po potrebi i uz potpuno poštovanje nadležnosti EU-a, uvede zakonodavstvo kako bi se pojačao pravni okvir za jednakost spolova;

Nasilje nad ženama i rodno uvjetovano nasilje

11. ponavlja poziv Komisiji, kako je to već učinio u svojoj Rezoluciji od 25. veljače 2014. s preporukama o borbi protiv nasilja nad ženama, da podnese prijedlog zakonodavnog akta kojim bi se zajamčio dosljedan sustav za prikupljanje statističkih podataka o nasilju nad ženama te odlučnije postupanje država članica pri sprečavanju i progonu svih vrsta nasilja nad ženama i djevojkama kao i rodno uvjetovanog nasilja, te kojim bi se omogućio jednostavan pristup pravosuđu;
12. poziva Komisiju da u buduću strategiju uključi definiciju rodno uvjetovanog nasilja u skladu s odredbama Direktive 2012/29/EU te da što je prije moguće predstavi sveobuhvatnu strategiju za borbu protiv nasilja nad ženama i djevojkama te rodno uvjetovanog nasilja koja sadrži obvezujuće zakone; poziva Vijeće da aktivira prijelaznu klauzulu donošenjem jednoglasne odluke kojom će se rodno uvjetovano nasilje uvrstiti

u područja kaznenih djela iz članka 83. stavka 1. UFEU-a;

13. poziva Komisiju da razmotri mogućnost da EU pristane na Istanbulsku konvenciju i da pokrene taj postupak što je prije moguće, te da novom strategijom potakne države članice da ratificiraju Istanbulsku konvenciju i da se aktivno založi za borbu protiv nasilja nad ženama i djevojkama; poziva države članice da što je prije moguće potpišu i ratificiraju Istanbulsku konvenciju;
14. ponovno poziva Komisiju da 2016. proglaši Europskom godinom za borbu protiv nasilja nad ženama i djevojkama tijekom koje je prioritet potrebno dati promicanju dalekosežnih i učinkovitih strategija za znatno smanjivanje nasilja nad ženama i djevojkama;
15. poziva EU da podupre države članice kod izrade kampanja i strategija protiv svakodnevnog uznemiravanja žena u javnosti te da pritom proslijedi najbolje prakse državama članicama;
16. smatra da je hitno potrebno daljnje praćenje prijenosa i provedbe Direktive o uspostavi minimalnih standarda u području prava, potpore i zaštite žrtava kaznenih djela, Uredbe o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u civilnim predmetima i Direktive o europskom zaštitnom nalogu do 2015. i nakon te godine;
17. poziva Komisiju da u strategiju uvrsti kampanje za „nultu razinu“ tolerancije i da državama članicama pruži potporu u podizanju svijesti društva o problemu nasilja nad ženama, kao i u promicanju godišnjih kampanja u cilju podizanja svijesti o izvoruštu nasilja i zloupotrebe u pogledu sprečavanja, pristupa pravdi i potpore žrtvama; naglašava važnost konkretnijeg uključivanja cijelog društva, a posebno muškaraca i dječaka u borbu protiv nasilja nad ženama; također poziva Komisiju da slijedi inicijative Parlamenta u borbi protiv genitalnog sakaćenja žena;
18. naglašava da je, kako bi se učinkovito suzbilo nasilje nad ženama i njegova nekažnjivost, potrebna promjena stajališta prema ženama i djevojčicama u društvu u kojem se žene vrlo često predstavljaju u podređenim ulogama, a nasilje nad njima vrlo se često tolerira ili mu se ne pridaje važnost; poziva Komisiju da podrži države članice u radnjama usmjerenima na sprečavanje i suzbijanje nasilja u svim njegovim oblicima i temeljnim uzrocima kao i u zaštiti zlostavljenih žena, te da donese posebne mјere za različite aspekte, uključujući povećanu potporu skloništima za žene i organizacijama koje pružaju podršku ženama žrtvama rodno uvjetovanog nasilja te preventivne mјere kao što su suzbijanje rodnih stereotipa i diskriminacijskih sociokulturalnih stavova od rane dobi nadalje te kažnjavanje počinitelja;
19. napominje da feminizacija siromaštva može dovesti do veće trgovine ženama i prinudne prostitucije, odnosno većeg seksualnog iskorištavanja žena, čime ih se tjera u položaj veće finansijske ovisnosti; poziva Komisiju i države članice da istraže razloge zbog kojih se žene počinju baviti prostitucijom te načine na koje se može smanjiti potražnja; naglašava značaj programa za izlazak žena iz prostitucije;
20. ukazuje na važnost sustavnog obrazovanja za kvalificirano osoblje koje brine o ženama žrtvama fizičkog, seksualnog ili psihičkog nasilja; smatra takvu obuku bitnom za

pružatelje prve i druge linije skrbi, uključujući hitne socijalne i medicinske službe, službe civilne zaštite i policije;

21. poziva države članice da u potpunosti provedu Direktivu 2011/36/EU o sprečavanju i borbi protiv trgovanja ljudima, a Komisiju da ocijeni i prati provedbu i utvrdi najbolje prakse za države članice u pogledu donošenja nove strategije za borbu protiv trgovine ljudima nakon prestanka primjene dosadašnje strategije 2016., koja bi trebala uključivati rodnu perspektivu, dati prednost pravima žrtava trgovanja ljudima, sa zasebnim stupom o trgovanju u svrhu seksualnog iskorištavanja i s posebnim naglaskom na nove metode trgovine koje se razvijaju nakon što se druge, uhodane metode ukinu te osigurati da politike, proračuni i rezultati svih država članica unutar razvoja strategije budu transparentni i dostupni;
22. poziva Komisiju da pomogne državama članicama jamčeći da žrtve uhođenja mogu koristiti zaštitu koju nude postojeće mjere kao što su europski zaštitni nalog, Uredba o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima te Direktiva EU-a za žrtve kad se sele iz jedne države članice EU-a u drugu, te da razmotri daljnje mjere za poboljšanje zaštite žrtava uhođenja, imajući na umu da brojke pokazuju da je 18 % žena u EU-u doživjelo uhođenje nakon dobi od 15 godina, a svaka peta žrtva uhođenja navodi da je zlostavljanje trajalo dvije godine ili dulje¹;
23. poziva Komisiju da podupre nadležne službe država članica pri izradi akcijskih programa za jednakost spolova te da posebnu pozornost posveti novim oblicima nasilja nad ženama i djevojkama kao što su virtualno zlostavljanje, uhođenje i nasilje te da provodi stalnu procjenu; s tim u vezi također naglašava važnost uske suradnje s civilnim društvom kako bi se problemi ranije prepoznali i učinkovitije suzbijali;
24. poziva Komisiju da zajamči da države članice omoguće puno pravno priznavanje preferiranog roda osobe, uključujući promjenu imena, broja socijalnog osiguranja i ostalih pokazatelja roda na identifikacijskim dokumentima;
25. još jedanput poziva Komisiju da što je prije moguće uspostavi Europski opservatorij za nasilje nad ženama u prostorijama Europskog instituta za ravnopravnost spolova pod upravom koordinatora EU-a za borbu protiv nasilja nad ženama i djevojkama;

Rad i vrijeme

26. poziva Komisiju da u novoj strategiji posebnu pozornost obrati različitim mogućnostima usklađivanja obiteljskog i poslovnog života; s tim u vezi žali zbog zastoja pregovora o donošenju direktive o rodiljnom dopustu te ponovno potvrđuje neograničenu spremnost Parlamenta za suradnju; u međuvremenu poziva države članice da osiguraju zaštitu majčinstva, da poduzmu mjere za sprečavanje nepoštenog otpuštanja radnika tijekom trudnoće te da zaštite žene i muškarce s obiteljskim obvezama od nepoštenog otpuštanja;

1 Nasilje nad ženama: istraživanje provedeno diljem EU-a. Glavni rezultati izvješća FRA-e, str. 83.-84. i 92.-93.

2 Nasilje nad ženama: istraživanje provedeno diljem EU-a. Glavni rezultati izvješća FRA-e, str. 87.

27. skreće pozornost na činjenicu da su, unatoč dostupnim sredstvima EU-a, neke države članice proračunskim rezovima utjecale na dostupnost, kvalitetu i troškove skrbi za djecu te, shodno tomu, negativno utjecale na usklađivanje obiteljskog života i rada, što posebno pogoda žene; poziva Komisiju da prati ostvarivanje ciljeva iz Barcelone te da države članice i dalje podupire u stvaranju visokokvalitetne i dostupne skrbi o djeci s odgovarajućim radnim vremenom te da uzastopno razvija nove ciljeve u području struktura skrbi o djeci; pritom naglašava važnost povećane dostupnosti, kvalitete i pristupačnosti njege i skrbi za djecu, starije osobe i osobe kojima je potrebna posebna njega, uključujući pomoć za uzdržavane članove obitelji, kako bi se zajamčilo da je dostupnost tih usluga usklađena s poslovima s punim radnim vremenom za muškarce i žene; navodi da sveobuhvatnije usluge vrtića i jaslica ne ovise samo o potrebnim javnim politikama nego i o poticanju poslodavaca da nude takva rješenja;
28. naglašava da su za usklađivanje poslovnog i privatnog života važni fleksibilni oblici rada za žene i muškarce, pod uvjetom da radnik može slobodno birati, te nalaže Komisiji da uskladi i provodi razmjenu najboljih praksi; u tom kontekstu naglašava da su potrebne kampanje za podizanje osviještenosti u vezi s jednakom raspodjelom kućanskih poslova, poslova skrbi i njege, bolja ulaganja u infrastrukturu za skrb i poticanje sudjelovanja muškaraca te uvođenje rodiljnog dopusta za očeve u trajanju od najmanje deset dana i roditeljski dopust za oba roditelja, ali sa znatnim poticajima za očeve, kao što je neprenosivi roditeljski dopust; naglašava da jednak uvjeti roditeljskog dopusta donose dobrobit svim članovima obitelji, a mogu potaknuti smanjenje diskriminacije povezane s roditeljskim dopustom;
29. poziva na donošenje potrebnih mjera za promicanje veće stope zaposlenosti među ženama, kao što su pristupačna skrb i skrb o djeci, odgovarajući programi za rodiljni i roditeljski dopust te fleksibilnost u pogledu radnog vremena i mjesta rada; naglašava da su za usklađivanje poslovnog i privatnog života važni dobri i sigurni radni uvjeti za žene i muškarce te poziva Komisiju da uskladi i provodi jačanje radničkih prava za veću jednakost spolova; naglašava da je poboljšanje ravnoteže između obiteljskog i osobnog života i rada važan čimbenik za gospodarski oporavak, održivu demografsku sliku te osobnu i društvenu dobrobit te primjećuje da bi ravnopravno sudjelovanje muškaraca i žena na tržištu rada moglo znatno povećati gospodarski potencijal EU-a, osiguravajući njegov pravedan i uključiv karakter; upozorava na to da će prema predviđanjima OECD-a ukupna usklađenost stopa sudjelovanja dovesti do povećanja BDP-a po stanovniku od 12,4 % do 2030.; ističe da je, iako je uz rad na skraćeno radno vrijeme, koji uglavnom obuhvaća žene, lakše uskladiti obiteljski život s poslom, točno i da takav rad podrazumijeva manje mogućnosti za razvoj karijere, niže plaće i mirovine, neiskorištenost ljudskog potencijala te, shodno tomu, slabiji gospodarski rast i napredak;
30. naglašava važnost pozivanja Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE) na prikupljanje sveobuhvatnih stručnih podataka po spolovima u području podjele vremena na poslove njege i skrbi te kućanske poslove kao i slobodnog vremena u cilju redovitih procjena;
31. preporučuje da se, s obzirom na to da se sastav i definicija obitelji s vremenom mijenjaju, proširi područje primjene obiteljskog i radnog zakonodavstva u vezi s

obiteljima s jednim roditeljem i roditeljstvima u okviru LGBT-brakova;

32. poziva Komisiju i države članice da promiču glas žena u socijalnom dijalogu i zastupljenost žena u sindikatima u svim sektorima.
33. poziva Komisiju da u okviru strategije potakne države članice na ratifikaciju Konvencije 189 Međunarodne organizacije rada kako bi se ojačala prava osoba u Evropi koje obavljaju poslove u kućanstvu i njezi;
34. poziva Komisiju da podupre nadležna tijela države članice pri izradi poticaja za poslodavke i poslodavce kako bi neformalni rad pretvorili u formalni; naglašava visoke razine neprijavljenog rada koji se posebno može primijetiti u sektorima kojima dominiraju žene, kao što je rad u privatnim kućanstvima; poziva države članice da se bore protiv nesigurnog rada i neprijavljenog rada žena koji pridonosi potpunoj deregulaciji strukture plaća za žene, uzrokujući povećanje siromaštva među ženama, osobito u starijoj dobi i koji ima negativne učinke na socijalnu sigurnost žena, kao i na razine BDP-a Europske unije te da svim radnicima zajamče pružanje odgovarajuće socijalne zaštite; traži brzo osnivanje europske platforme kako bi se bolje spriječio i onemogućio neprijavljeni rad;
35. naglašava da je feminizacija siromaštva rezultat nekoliko faktora, u što spadaju prekidi karijera žena, razlika u plaćama između žena i muškaraca (16,4 %), razlika u mirovinama između žena i muškaraca (39 %), rodna nejednakost u napretku u karijeri, činjenica da su žene češće zaposlene na osnovi netipičnih ugovora o radu (kao što su nedobrovoljan rad na skraćeno radno vrijeme, privremeni ugovori ili ugovori bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati), nepostojanje statusa socijalne zaštite za partnere koji pomažu samozaposlenim radnicima te siromaštvo kućanstava koje vode samohrane majke; ističe da se smanjenje siromaštva za 20 milijuna osoba do 2020. može postići politikama usmjerenima na suzbijanje siromaštva i diskriminacije i utemeljenima na rodnoj osviještenosti, akcijskim programima koji posvećuju posebnu pozornost ženama u nepovoljnem položaju i koji su popraćeni akcijama protiv siromaštva žena te poboljšanjem uvjeta rada u sektorima niskog dohotka u kojima su žene iznadprosječno zastupljene; ističe da feminizaciji siromaštva pridonosi višestruka diskriminacija s kojom se žene suočavaju na temelju invaliditeta, rasnog i etničkog porijekla, socioekonomskog statusa, rodnog identiteta i drugih faktora; naglašava da je važno pratiti učinke modela oporezivanja i radnog vremena na žene i obitelji u smislu rodne jednakosti;
36. očekuje da Europska komisija poduzme sve mjere koje joj stoje na raspolaganju kako bi se poštovale direktive EU-a o jednakom postupanju prema muškarcima i ženama u svakom pogledu, također i kad je riječ o socijalnim partnerima koji pregovaraju o kolektivnim ugovorima, te da potakne dijalog sa socijalnim partnerima kako bi razmotrili pitanja kao što su transparentnost plaćanja, skraćeno radno vrijeme i ugovorni uvjeti za žene na određeno vrijeme koji također potiču sudjelovanje žena u „zelenim“ i inovativnim sektorima; ističe da su mirovine važna odrednica finansijske neovisnosti svojih korisnika te da razlike u mirovinama odražavaju nedostatke nakupljene tijekom karijere provedene na tržištu rada, na kojemu muškarci i žene nisu ravnopravni; poziva Komisiju i države članice da poduzmu odgovarajuće mjere za smanjenje razlike u

mirovinama među spolovima, koja je izravna posljedica razlike u njihovim plaćama, te da ocijene utjecaj mirovinskih sustava na žene, obraćajući posebnu pozornost na ugovore na nepuno radno vrijeme i netipične ugovore;

37. naglašava važnost podizanja osviještenosti o konceptu zajedničkog sudjelovanja na razini EU-a kako bi se zajamčilo potpuno poštovanje ženskih prava u poljoprivrednom sektoru; traži od Komisije i država članica da pridonesu promicanju strategije koja bi dovela do stvaranja radnih mjesta za žene u ruralnim područjima, a time i do jamčenja dostoјnih mirovina za umirovljenice u EU-u koje žive u teškim uvjetima, te traži potporu za politička nastojanja za jačanje uloge žena u poljoprivredi i njihove odgovarajuće zastupljenosti u svim političkim, gospodarskim i društvenim forumima u poljoprivrednom sektoru;
38. poziva Komisiju i države članice da uzmu u obzir društvene i gospodarske prepreke s kojima se žene suočavaju u određenim okolnostima, na primjer u ruralnim područjima, u sektorima u kojima prevladavaju muškarci ili u starijoj dobi, kao i prepreke s kojima se suočavaju žene s invaliditetom; naglašava da žene i dalje doživljavaju veću nesigurnost radnih mjesta nego muškarci i da je nesigurnost radnih mjesta porasla zbog krize te izražava zabrinutost zbog broja i udjela siromašnih zaposlenih žena; zauzima stajalište da pružanje pomoći ženama u povratku na tržište rada zahtijeva višedimenzionalna politička rješenja koja uključuju cjeloživotno učenje i mjere za borbu protiv neizvjesnih poslova te promicanje rada s pravima i diferenciranim praksi organizacije rada; traži od Komisije i država članica da ojačaju rodnu perspektivu u svim programima stvaranja radnih mjesta, stvarajući visokokvalitetna radna mjesta u skladu s Programom za dostojanstven rad Međunarodne organizacije rada (ILO).
39. ističe da gospodarski rast i konkurentnost u EU-u ovise o premošćivanju jaza između obrazovnog postignuća žena koje čine 60 % svih diplomanata u Europi te njihova sudjelovanja i pozicije na tržištu rada; naglašava da je potrebno boriti se protiv svih aspekata vertikalne i horizontalne segregacije s obzirom na to da se takvom segregacijom ograničava zapošljavanje žena u određenim sektorima te im se onemogućuje napredovanje do viših razina u hijerarhiji poduzeća; ističe da je postojećim zakonodavstvom koje sadrži pozitivne mjere, a posebno kad je riječ o javnom sektoru nekih država članica, jednakost spolova poboljšana u vezi s početnim uvjetima, ali da to treba proširiti na sve razine karijere;

Sudjelovanje u odlučivanju i ženskom poduzetništvu

40. ističe da je najveći porast udjela žena u odborima poduzeća zabilježen u državama koje su već donijele zakone o obveznim kvotama, a da su poduzeća u državama u kojima nisu provedene obvezne mjere daleko od ostvarenja prihvatljive rodne uravnoteženosti; naglašava da je potrebno podržati transparentne postupke imenovanja žena na mjesta savjetodavnih članova upravnih odbora trgovačkih društava uvrštenih na burzama; potiče javne i privatne sektore na to da predvide dobrovoljne programe za promicanje žena u rukovodećim položajima; poziva Komisiju da u strategiju uvrsti konkretne mjere u vezi s jednakom zastupljenosću žena i muškaraca na vodećim položajima te da podupre Vijeće u pregovorima za donošenje Direktive o uravnoteženoj zastupljenosti spolova u savjetodavnim upravnim odborima; traži od Vijeća da što prije zauzme

zajedničko stajalište o tom nacrtu direktive;

41. poziva Komisiju da za države članice stvori poticaje koji će dovesti do uravnoteženije zastupljenosti žena i muškaraca u lokalnim, regionalnim i nacionalnim predstavničkim tijelima i u Europskom parlamentu, pri čemu naglašava važnost rodno uravnoteženih izbornih lista čiji su nositelji naizmjениčno kandidati različitog spola; ističe važnost kvota za povećanje prisutnosti žena u postupcima političkog odlučivanja; poziva sve institucije EU-a da iz demokratskih razloga poduzmu interne mjere za povećanje jednakosti unutar svojih tijela koja donose odluke prelaganjem kandidata oba spola za visoke položaje u EU-u; smatra da bi jednakost trebala biti uvjet za Komisiju te da je imenovanje Komisije na temelju jednakosti važan pokazatelj budućeg rada u ozračju jednakosti;
42. skreće pozornost na postojeću neravnotežu u sudjelovanju muškaraca i žena u odlučivanju u politici, vladu i ekonomiji te na činjenicu da se prepreke sudjelovanju žena mogu pripisati spoju rodne diskriminacije i stereotipnih oblika ponašanja koji su i dalje prisutni u poslovanju, politici i društvu; ističe da žene čine 60 % novih diplomanata, ali su nedovoljno zastupljene, primjerice u sektoru znanosti i istraživanja; poziva Komisiju i države članice na podizanje svijesti žena o mogućnostima osposobljavanja u tom području i jamčenje istih mogućnosti koje imaju muškarci za pristup odgovarajućim zanimanjima te kako bi u njima napravile karijeru; primjećuje da žene općenito imaju karijere bez znatnog napredovanja; poziva države članice da ohrabruju i potiču žene u ostvarenju uspješnih karijera, uključujući pozitivnim djelovanjem kao što su umrežavanje i programi mentorstva, kao i stvaranjem prikladnih uvjeta i jamčenjem jednakih mogućnosti koje su pružene muškarcima, u svakoj životnoj dobi, za osposobljavanje, napredovanje, prekvalifikacije i stjecanje novih vještina; naglašava važnost politika usmjerenih na jednakost žena i muškaraca pri zapošljavanju uzimajući u obzir moguće osjetljivosti žena u najbolje rangiranim zanimanjima; ističe da bi posebno Komisija trebala promicati politike protiv uznemiravanja na radnom mjestu¹;
43. naglašava činjenicu da žene čine 52 % ukupnog stanovništva Europe, ali samo jednu trećinu samozaposlenih ili svih osoba koje započinju poslovanje u EU-u; naglašava važnost programa za potporu poduzetnica i žena u znanosti te poziva EU da konkretnije podupre takve programe; poziva Komisiju da analizira i izradi prijedloge kojima bi se žene moglo potaknuti na osnivanje poduzeća; ističe da je potrebno osvijestiti potencijalne poduzetnice, znanstvenice i akademkinje o programima potpore i mogućnostima financiranja; potiče države članice da promiču mjere i djelovanja za pružanje pomoći i savjeta ženama koje odluče postati poduzetnice te da podupru žensko poduzetništvo, olakšaju i pojednostavite pristup novčanim sredstvima i drugim vrstama podrške, smanje birokraciju i druge prepreke inovativnim poduzećima koja su osnovale žene;

Finansijska sredstva

44. još jednom skreće pozornost na činjenicu da još uvijek postoji razlika u plaćama između muškaraca i žena koja u zadnjim godinama gotovo i nije smanjena; ističe da razlika u

1 Nasilje nad ženama: istraživanje provedeno diljem EU-a. Glavni rezultati izvješća FRA-e, str. 96.

plaći između žena i muškaraca proizlazi iz nedovoljnog sudjelovanja žena na tržištu rada, vertikalne i horizontalne segregacije te činjenice da su sektori u kojima su žene iznadprosječno zastupljene često oni s nižim plaćama; poziva Komisiju da nadzire provedbu Direktive 2006/54/EU i da predstavi konkretne zakonodavne i nezakonodavne mјere kojima će se uzimati u obzir strukturne razlike u plaćama kako bi se zajamčila transparentnost plaća i primjenjivale sankcije te tako smanjila razlika u plaćama između žena i muškaraca te da o napretku u tom području podnosi godišnja izvješća; potiče države članice da prepoznaju potencijal najnovije Direktive o javnoj nabavi kao instrumenta za promicanje i unaprjeđenje rodno osviještene politike smatrajući postavljanje uvjeta temeljenih na postojećem nacionalnom zakonodavstvu o jednakom postupanju i jednakosti spolova preduvjetima za ugovore o javnoj nabavi kada je to primjenjivo; poziva Komisiju i države članice da provjere mogu li se socijalne klauzule u javnoj nabavi upotrijebiti kao potencijalno sredstvo za poboljšanje politika socijalne uključenosti; potvrđuje da se pritom mora poštovati zakonodavstvo EU-a u području tržišnog natjecanja;

45. zahtijeva od Komisije i država članica da pri oblikovanju svojih proračunskih politika, programa socijalnog osiguranja i javnih službi uzmu u obzir demografski razvoj i promjene u veličini i sastavu kućanstava;
46. poziva Komisiju da podupire zemlje članice u borbi protiv siromaštva, koje pogotovo pogađa samohrane majke i koje se s krizom dodatno produbljuje te sve više dovodi do isključenja pojedinaca iz društva;
47. poziva Komisiju da podupire države članice da što više upotrebljavaju strukturne fondove za ulaganja u javnu skrb o djeci i skrb o starijima kao ključnu strategiju kojom će se povećati sudjelovanje žena na tržištu rada;
48. ponovno ističe da Direktiva 2006/54/EZ, u svom sadašnjem obliku, nije dovoljno učinkovita za rješavanje pitanja razlika u plaćama između muškaraca i žena te ostvarenje cilja jednakosti spolova na području zapošljavanja i rada; potiče Komisiju da bez odgađanja revidira tu Direktivu;
49. smatra da bi politike i instrumenti usmjereni na suzbijanje nezaposlenosti mladih, kao što su Jamstvo za mlade i Inicijativa za zapošljavanje mladih, trebali biti usklađeni sa specifičnim potrebama mladih muškaraca i žena kako bi im se omogućio pristup tržištu rada; napominje da je udio mladih žena koje nisu zaposlene niti su u sustavu obrazovanja ili osposobljavanja veći od udjela mladih muškaraca; također poziva na prikupljanje mjerodavnih podataka o razlikama među spolovima u području nezaposlenosti mladih kako bi se mogle razraditi prilagođene politike temeljene na konkretnim podacima;
50. poziva Komisiju da paket ulaganja dogovoren 2014. te Jamstvo za mlade jasnije prilagode konkretnim situacijama i posebnim potrebama djevojaka i žena;
51. naglašava važnost razmjene primjera i inicijativa najbolje prakse radi suzbijanja tendencija dekvalifikacije žena, razrade njihovih vještina ili pružanja izobrazbe koja će im omogućiti da se vrati na tržište rada nakon što su se isključivo brinule o djeci i drugim uzdržavanim osobama; naglašava također važnost poboljšanja i olakšavanja

priznavanja diploma i svjedodžbi kako kvalificirane vještine žena ne bi ostale neiskorištene, što je čest slučaj među migranticama;

Zdravlje

52. poziva Komisiju da podrži države članice pri osiguravanju usluga koje su visokokvalitetne, zemljopisno primjerene i jednostavno pristupačne u područjima seksualnog i reproduktivnog zdravlja i s tim povezanih prava, sigurnog i legalnog prekida trudnoće i kontracepcijskih sredstava te opće zdravstvene zaštite;
53. potiče Komisiju da u sljedeću strategiju EU-a u području zdravlja uključi seksualno i reproduktivno zdravlje i prava kako bi se osigurala jednakost žena i muškaraca te nadopunile nacionalne politike u području seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava;
54. poziva države članice da se usredotoče na prevenciju spolno prenosivih bolesti i preventivne metode te na prevenciju i istraživanje radi poboljšanja ranog otkrivanja bolesti kao što su vrste raka koje pogađaju žene (rak dojke, rak vrata maternice i rak jajnika) redovitim (ginekološkim) kontrolama/pregledima;
55. ponovo poziva Komisiju i Svjetsku zdravstvenu organizaciju da uklone poremećaje rodnog identiteta s popisa mentalnih poremećaja i poremećaja u ponašanju, da u pregovorima o 11. verziji Međunarodne klasifikacije bolesti (ICD-11) zajamči novu klasifikaciju koja ih ne svrstava u patologije te da osiguraju da rodna raznolikost u djetinjstvu ne bude označena patologijom;
56. priznavajući važnost seksualnih i reproduktivnih prava, poziva Komisiju da osmisli modele najboljih praksi u području odgoja o seksu i vezama za mlade diljem Europe;
57. naglašava da Komisija treba provesti reviziju o pitanju spola kako bi se zajamčilo da se zdravstvene politike EU-a i istraživanja financirana sredstvima EU-a u što većoj mjeri tiču zdravstvenog stanja i dijagnoza žena;
58. naglašava važnost kampanja za podizanje osviještenosti o simptomima bolesti specifičnima za spol te o ulogama žena i muškaraca i stereotipima koji utječu na zdravlje te poziva Komisiju da finansijski podupre programe istraživanja kojima se uvažavaju oba spola;
59. poziva Komisiju da potakne države članice da promiču (medicinski) potpomognutu trudnoću te da se iskorijeni diskriminacija u pristupu liječenju neplodnosti i potpomognutoj oplodnji; u vezi s time naglašava i važnost potpore za posvojenje i prava sve djece da znaju tko su im roditelji;
60. poziva Komisiju i države članice da ulože napore u provedbu programa o seksualnom odgoju u školama te da zajamči savjetovanje i pristup mlađih ljudi kontracepciji;

Znanje, obrazovanje i mediji

61. poziva Komisiju da u državama članicama osmisli poticaje za kompetentno obrazovanje u području kritičkog korištenja medijima za preispitivanje stereotipa i struktura te da

podijeli primjere najbolje prakse kako bi se ispitalo postojanje stereotipnog prikazivanja uloga u dosad upotrijebljenom nastavnom materijalu; s tim u vezi poziva Komisiju da podupre programe za podizanje razine osviještenosti o stereotipima, seksizmu i tradicionalnim ulogama žena i muškaraca u području obrazovanja i medija te da provede kampanje za stvaranje pozitivnih primjera žena i muškaraca koji mogu poslužiti kao uzor; u tom pogledu naglašava da bi borba protiv nasilja i predrasuda djece roditelja ili nastavnika kad je riječ o osobama iz skupine LGBTI trebala biti dio nastojanja EU-a u borbi protiv rodnih stereotipa; pritom naglašava važnost rodno neutralne pedagogije za nastavnike kako bi prednosti jednakosti spolova i raznolikog društva postale očite;

62. poziva države članice, a posebno tijela za regulaciju medija, da u kvalitativnom i kvantitativnom pogledu obrate pozornost na mjesto koje se pridaje ženama te da promiču uravnoteženu, nestereotipnu sliku žena tako da poštuju njihovo dostojanstvo, njihove različite uloge i identitet, te da zajamče da komercijalni audiovizualni mediji ne sadrže spolnu diskriminaciju ili ponižavajuće prikaze žena s posebnim upućivanjem na internetske medije koji se često okomljuju na žene i djevojke; ističe da bi države članice također trebale poboljšati pristup žena mogućnostima zapošljavanja u medijima, a posebno rukovodećim položajima; poziva Komisiju da senzibilizira države članice o potrebi javno-pravnih medija da budu uzor u prikazivanju raznolikosti; poziva Komisiju i države članice da se čvršće obvežu na iskorjenjivanje stereotipa o nejednakosti spolova koji se prenose u medijima i skreće pozornost na važne mjere sadržane u izvješću Parlamenta o uklanjanju rodnih stereotipa, koje je doneseno 2013.;
63. ističe odlučujuću ulogu obrazovanja i osnaživanja u borbi protiv rodnih stereotipa i iskorjenjivanju rodne diskriminacije te pozitivni učinak na žene, kao i društvo i gospodarstvo u općenitom smislu; naglašava da je iznimno važno usađivati te vrijednosti od rane mladosti te provoditi kampanje za podizanje svijesti na radnim mjestima i u medijima, naglašavajući ulogu muškaraca u promicanju jednakosti, ravnopravnoj podjeli obiteljskih obveza i usklađivanju poslovnog i privatnog života;
64. naglašava da je poštovanje jednakosti spolova kriterij koji bi trebalo primjenjivati na sve kulturne, obrazovne i istraživačke programe koje financira EU te traži od Komisije da u program Obzor 2020. uključi posebno područje rodnog istraživanja;
65. nalaže Komisiji da provede analizu kojom će se ispitati svakodnevni utjecaj prikazivanja žena i muškaraca u javnosti, medijima i obrazovnim ustanovama, s posebnim naglaskom na nasilje u školama, govor mržnje i rodno zasnovano nasilje;
66. poziva Komisiju da podupre kampanje i inicijative za promicanje aktivnog sudjelovanja građanki i građana u društvu koje će se posebno ticati žena i migrantica;
67. poziva Komisiju da podupre države članice u uspostavi katedri za rodne studije i studije u području feminizma;

Globalna perspektiva

68. zahtijeva od Komisije da zajamči da se pri europskoj razvojnoj suradnji slijedi pristup utemeljen na ljudskim pravima, naglašavajući posebno jednakost spolova, izobrazbu

žena, borbu protiv svih vrsta nasilja nad ženama i iskorjenjivanje dječjeg rada; ističe da je univerzalni pristup zdravlju, posebno seksualnom i reproduktivnom zdravlju i s tim povezanim pravima, temeljno ljudsko pravo i naglašava pravo na dobrovoljan pristup službama za planiranje obitelji, uključujući skrb u vezi sa sigurnim i legalnim prekidom trudnoće, te informacijama i izobrazbi o smanjenju smrtnosti majki i dojenčadi, kao i ukidanju svih oblika rodno uvjetovanog nasilja, uključujući genitalno sakaćenja žena, rano i prisilno sklapanje braka, rodoci, prisilnu sterilizaciju i silovanje u braku;

69. naglašava da je apsolutno nužno uključiti rodnu perspektivu u sve dijelove programa sigurnosti hrane jer su žene odgovorne za 80 % poljoprivredne djelatnosti u Africi;
70. poziva Komisiju da se u okviru politike proširenja i politike susjedstva te u područjima razvojne suradnje, trgovinskih i diplomatskih odnosa zauzme za uvođenje norme u skladu s kojom bi se prava žena definirala kao ljudska prava te bi se ona morala poštovati i uključiti u strukturne dijaloge u svim partnerstvima EU-a i bilateralnim pregovorima; naglašava važnost participativne suradnje sa svim akterima, posebno s organizacijama za prava žena i organizacijama civilnog društva te udruženjima lokalnih i regionalnih vlasti u okviru razvojne suradnje; potiče Komisiju da prepozna kako se stavljanjem djevojčica u prvi plan globalnog razvoja dobiva okvir kojim se može osigurati poštovanje, promicanje i ostvarenje ljudskih prava djevojčica te poziva na to da se u središte strategije za jednakost spolova za razdoblje nakon 2015. stavi „Deklaracija o djevojčicama” i njezini ciljevi; naglašava važnost provođenja informativnih kampanja i kampanja za podizanje svijesti u zajednicama u kojima se krše temeljena ljudska prava na osnovi spola;
71. poziva Komisiju da potiče države članice na uspostavljanje akcijskog plana na temelju rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 1325 i 1820 o ženama, miru i sigurnosti; podsjeća međunarodnu zajednicu na to da je nužno zaštititi žene i djevojčice, posebno od silovanja koje se primjenjuje kao ratno oružje i prisilne prostitucije; oštro osuđuje činjenicu da se seksualno nasilje nad ženama i dalje primjenjuje kao oružje u ratu; naglašava da je potrebno učiniti više kako bi se zajamčilo poštovanje međunarodnog prava, zaštita žrtava, pristup medicinskoj i psihološkoj pomoći za žene i djevojčice koje su zlostavljane u sukobima;
72. potiče na to da pružanje humanitarne pomoći EU-a i njegovih država članica ne bude podvrgnuto ograničenjima koja nameću drugi partnerski donatori u pogledu potrebnog liječenja, uključujući dostupnost sigurnog prekida trudnoće za žene i djevojčice koje su žrtve silovanja u oružanim sukobima;
73. naglašava da je važno da se u okviru politike azila i migracija uvažavaju oba spola, da se opasnost od spolnog sakaćenja prizna kao razlog za dobivanje azila, da se izrade odgovarajuće smjernice te usklade primjeri najbolje prakse; pritom naglašava nužnost individualnog prava na boravak jer inače postoji neravnoteža snaga, posebno kada je riječ o migranticama u slučajevima obiteljskog nasilja; poziva Komisiju da procijeni i odredi posebne mjere kojima će se zajamčiti da se prava žena koje traže azil ojačaju i u cijelosti poštuju tijekom cijelog postupka davanja azila;
74. poziva Komisiju da prikupi podatke po spolovima u cilju provođenja procjena utjecaja na žene u području klimatske, okolišne i energetske politike;

75. ističe da, unatoč tomu što postoje savjetnici za jednakost spolova u vojnim i civilnim misijama za upravljanje krizom u kojima sudjeluje EU, broj žena u operacijama i misijama u mirovnim pregovorima i programima obnove mora porasti na svim razinama odlučivanja; ustraje u tome da bi za svaku misiju trebala postojati namjenska strategija za prava žena i djevojčica te jednakost spolova; također smatra da u sljedeći Akcijski plan za ljudska prava ESVD-a treba uključiti posebno poglavje o jednakosti spolova; s time u vezi naglašava važnost stalne i intenzivne suradnje između Odbora za prava žena i jednakost spolova i Europske službu za vanjsko djelovanje;

Institucijski mehanizmi i rodna osviještenost

76. poziva Komisiju da u svim područjima promiče primjenu rodne osviještenosti, jednakosti pri izradi proračuna i ocjene utjecaja po spolovima za svaki zakonodavni prijedlog i na svim razinama upravljanja te da tako utvrdi konkretnе ciljeve u području jednakosti spolova; traži i od Europskog revizorskog suda da uključi rodnu perspektivu u procjenu izvršenja proračuna Unije; shodno tomu, traži također od država članica da u svoje proračune uključe rodnu perspektivu radi analize državnih programa i politika, njihova učinka na dodjelu resursa i doprinos jednakosti muškaraca i žena;
77. nadalje poziva Komisiju da potiče suradnju među državama članicama, organizacijama za prava žena i socijalnim partnerima;
78. naglašava važnost adekvatnog financiranja nacionalnih tijela za jednakost spolova i za borbu protiv diskriminacije; poziva Komisiju da pomno nadzire učinkovitost nacionalnih tijela i postupaka za pritužbe u okviru provođenja direktiva o jednakosti spolova; u tu svrhu poziva i Komisiju da odgovarajućim i predvidljivim finansijskim sredstvima podupre provedbu Europske povelje o ravnopravnosti spolova na lokalnoj razini i nastavi podupirati nevladine organizacije, posebno organizacije za prava žena i druge organizacije koje se bave pitanjima jednakosti spolova; s time u vezi poziva i na to da se i dalje finansijski podupire program Daphne te da se ne ograničava njegova vidljivost kako bi se prvenstveno organizacijama za prava žena koje izravno djeluju u državama članicama i dalje omogućilo da rade na suzbijanju nasilja nad ženama;
79. naglašava važnost partnerske suradnje Komisije i Parlamenta te stoga predlaže da povjerenica za pravosuđe, zaštitu potrošača i jednakost spolova svake godine usmeno ili u pisanim oblicima izvijesti Odbor za prava žena i jednakost spolova o napretku u pogledu ciljeva utvrđenih u strategiji, i iz perspektive Komisije i iz perspektive država članica, te pritom za izvješćivanje usvoji poseban pristup za svaku pojedinačnu zemlju, s posebnim informacijama o svakoj državi članici;
80. poziva Komisiju na suradnju s Parlamentom i Vijećem te da zatraži godišnji sastanak na vrhu EU-a o jednakosti spolova i pravima žena kako bi se utvrdio postignuti napredak i obnovile obveze;
81. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama država članica.

EXPLANATORY STATEMENT

From a European and a global point of view, this report comes at a key juncture, that is to say in 2015. This year, to mark the 20th anniversary of the adoption of the objectives set out in the Beijing Platform and the cut-off date for the UN Millennium Development Goals, assessments of various kinds will be carried out all over the world in order to determine how much progress has been made towards achieving the aim of gender equality. These assessments will once again show very clearly that true gender equality, extending to every sphere of life, is progressing only by inches. That point is underlined by the Gender Equality Index, drawn up by the European Institute for Gender Equality, in which the EU scores an average of 54 points out of a possible 100. Be it the right to protection from injury and to live a decent life, a better division of nursing and caring tasks, or making the most of talents and skills: not every goal has been achieved, and hence, even within the EU, real gender equality has yet to be brought about.

The main aim of European gender equality policy over the next five years should be to produce effective, coherent strategies to do away with all forms of discrimination against women and men. Women and men alike must be sure that they will not be discriminated against on account of their ethnicity, their sexual orientation, their gender identity, a disability, their religious beliefs, their class, their nationality, or their age. Attention also needs to focus on multiple discrimination.

The aims of equality, which have been repeatedly affirmed for decades, are being watered down by the continuing financial crisis and fiscal consolidation measures in Member States. One way to forestall that process would be by targeting funds sensibly and effectively and applying gender mainstreaming to programming and continuous assessment. Women would not then be so inordinately hard hit.

The rapporteur is of the opinion that the EU's economic, social, and employment aims cannot be achieved unless gender equality is fully realised. Equality must therefore be understood as a strategically significant universal goal. Given the crisis and the ever-present danger of backward steps, the Commission's new strategy needs to be adopted in order to reaffirm that approach.

Violence against women

Violence against women and girls is a serious violation of human rights. It is also an expression of gender inequality, which in turn has implications for actual equality. Only those who are safe from violence can play a full part in society and achieve something in their lives. Violence against women in its varied forms, ranging from domestic violence and rape through harassment at work to sexual exploitation, forced prostitution, forced participation in pornography, and forced sterilisation, is occurring in the midst of our society every day.

- One in three women in the EU has, after turning 15, suffered physical and/or sexual violence at least once in her life¹.

The rapporteur is therefore calling for the EU to take determined action and points once again to the importance of ratifying the Istanbul Convention and establishing a single legal framework to prevent and combat violence against girls and women. Boys and men must in future be given a greater role in combating violence against women.

The proposed legislative package providing for cross-border protection of victims of crime within the EU can already be considered a great success from the point of view of combating violence. This is another case in which implementation by the Member States must continue to be monitored.

Work and time

In recent years the gender gaps in terms of employment, unemployment, pay, and poverty have narrowed. This, however, is due mainly to the general deterioration in the situation caused by the crisis. The fact that the 75% employment rate called for by the EU 2020 strategy applies to the entire potential workforce in the EU also serves to disguise gender-specific disparities.

- According to Commission figures, 74.2% of men, but only 62.5% of women, currently have a job.

Genuine equality on the labour market has thus still not been achieved. Women are, in addition, employed more frequently in insecure jobs, with fixed-term contracts and low pay. Entrenched practices and stereotypes continue to make for sharply gender-specific horizontal and vertical labour market segregation, and the gender pay gap (currently 16.4%) becomes a 39% gender pension gap in old age. Women often work part time, even though they would like a full-time job. They also still do most of the housework and bear the brunt of caring for others. That leaves them less time to carry on another (gainful) occupation and they also find it very difficult, in many cases, to return to work after parenting leave. Many work-life balance strategies seek to counter this problem by outsourcing housework and caring, which in turn can lead to the exploitation of women (in particular) on the unofficial labour market and to the ethnicisation of care-related work.

The rapporteur is calling on the Commission to consider whether it should lay down specific targets and penalties with a view to reducing the gender pay gap. Furthermore, if a better work-life balance is to be achieved, men will have to devote more time to housework and caring.

Women in power and decision-making

The fact that women are largely excluded from decision-making processes – because of the glass ceiling – greatly restricts their ability to wield influence and bring about change in society.

¹ Violence against women: an EU-wide survey, European Union Agency for Fundamental Rights, March 2014.

- According to Commission figures, only 5% of chief executive officers are women.

The EU should endeavour to ensure that the role to be given to women in political, social, religious, cultural, media-related, scientific, and civil-society decision-making is commensurate with the proportion of the population for which they account. Given that the EU institutions are frequently seen as role models, the rapporteur is calling on the Commission to advocate equal gender representation in every institution.

Taking the EU average, women make up only 18.6% of the membership of company supervisory boards: that being the case, it is essential to press ahead with the negotiations on the directive on women in management positions (COM(2012)0614, 2012/0299(COD)) and then take the next step by applying it at board level.

Financial resources

Although female poverty in Europe is now increasingly being discussed, it is, unfortunately, still tolerated in society. Because of misdirected tax incentives, the fact that women tend to be secondary wage earners, segregation, wage inequality, and career breaks, economic poverty in working life turns into poverty in old age, as reflected in the gender pension gap. Single parents are particularly at risk from that point of view, since they also have greater difficulty in obtaining credit and other financial services. The situation has, in addition, been further exacerbated by the crisis. Government austerity policies, wage freezes and cuts and recruitment freezes and redundancies in the public sector, pension reforms, cuts in, and restrictions on, care- and family-related benefits, and higher charges for publicly subsidised services such as crèches are hitting young women in particular harder than men. Women's economic independence – a precondition for actual equality – and their participation in public life are thus being placed in extreme jeopardy.

Health

The current retrograde trends in European society are also having an impact on the health and the related rights of women and men. If women are to have responsible and safe sex lives, however, they must be guaranteed access to information and care, safe, effective, and affordable contraception, safe, legal abortion and sterilisation, and support in connection with adoption.

It is also important to shed light on the reasons why women and men have different life expectancies. Gender-specific research could help to reveal the influence that gender roles have on health and hence to change the pattern.

Knowledge, education, and media

- Looking at news coverage within the EU, only 24% of the people featured in news reports are female.

Roles conveyed through teaching materials and syllabuses in schools and other education establishments not only affect performance proper, but also influence our choice of career after leaving. These stereotypes are, moreover, further reinforced by the stereotypical, not to say sexualised, depiction of women in the media. It is only when traditional gender roles and

structures start to be challenged in the classroom that girls and boys will both have the same chances of living fulfilled lives according to their own free will.

Not only must girls and women be encouraged in all their decisions and chosen paths, but, as has also been noted in Horizon 2000, the high number of male school drop-outs must be lowered further.

The wider world

The strategy to promote equality must not, however, be exclusively inward looking. The EU has a duty to keep emphasising this right in its relations with other countries and to foster its continuing development. A study by UN Women shows that non-sustainable development serves to widen disparities between the sexes, because girls and women are harder hit by the consequences of economic, social, and environmental crises. These specific effects on women accordingly need to be examined in greater depth.

Efforts to outlaw and punish sexual violence in crisis and war situations, ranging from genital mutilation to child and forced marriages, must be intensified. Many women in the world are still being denied access to property, natural resources, and inherited wealth; and access to education cannot yet be taken for granted. The rapporteur believes that equality could be promoted if the EU were to establish a standard to observe in neighbourhood policy and development cooperation and in trading and diplomatic relations. Such a standard must ensure respect for women's rights. The EU must also help women to move towards equal participation in peace negotiations and democratisation processes.

Institutional machinery and gender mainstreaming

Despite the efforts of the Commission and the Member States, gender mainstreaming is not always applied, nor is it being employed across the board. If EU and Member States' policy measures and budgets were to be framed along gender-specific lines, using gender budgeting and gender impact assessment, EU policies could be made fairer, socially more just, and more effective. Binding assessments, in the form of annual progress reports, could help the EU institutions and the Member States to adapt and improve the measures in question.

MINORITY OPINION

pursuant to Rule 52(3) of the Rules of Procedure
Beatrix VON STORCH

Den Bericht "Strategie für die Gleichstellung Beitrag 2015" lehne ich ab. Der Report verlangt unter anderem die Anerkennung von Abtreibung als Menschenrecht. Abgesehen davon, dass nach geltendem deutschen Strafrecht Abtreibung eine Straftat darstellt, bei der (nur) in engen Ausnahmefällen von Strafe abgesehen wird, fällt das Thema Abtreibung nicht in den Zuständigkeitsbereich der EU. Ich lehne die in dem Bericht geforderte Frauenquote für Aufsichtsräte, Vorstände und Parlamente (!) strikt ab. Ebenso lehne ich es ab, dass die EU die Gewährung von Entwicklungshilfe an die Umsetzung von Maßnahmen zur Förderung der Abtreibung in den Entwicklungsländern koppelt. Das Parlament hat auch keine Befugnis, die Mitgliedstaaten dazu aufzufordern Programme für Sexualerziehung an Schulen einzuführen. In der Sache lehne ich diese Sexualisierungsprogramme ab und rechtlich fällt Bildungspolitik ebenfalls in die Zuständigkeit der Mitgliedstaaten. Dies sind nur wenige der Gründe, für die ich diesen Bericht ablehne. Es gibt zahlreiche weitere...

20.4.2015

MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA

upućeno Odboru za prava žena i jednakost spolova

o Strategiji EU-a za jednakost žena i muškaraca nakon 2015.
(2014/2152(INI))

Izvjestiteljica: Agnieszka Kozłowska-Rajewicz

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za prava žena i jednakost spolova da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. napominje da su pravda i socijalna kohezija glavni pokretači za radnje koje još treba poduzeti u cilju uklanjanja raznih oblika rodne nejednakosti; skreće pozornost na činjenicu da bi se na gospodarske i demografske izazove s kojima se suočava Europska unija moglo odgovoriti dalnjim uključenjem žena, koje čine 60 % svih diplomata, na tržište rada;
2. ističe da je globalna ekonomija u zadnjih deset godina ostala bez 27 % rasta BDP-a zbog spolne neujednačenosti na tržištu rada te naglašava da bi u državama članicama došlo do rasta BDP-a od 15 % do 45 % kad bi se uklonile spolne neujednačenosti u zapošljavanju;
3. zauzima stajalište da povećanjem socijalne i gospodarske dobrobiti od rodne jednakosti nemaju korist samo žene, nego i cijelo društvo; podsjeća na to da je učinkovito suočavanje s rodnim stereotipima od ključne važnosti za povećanje sudjelovanja žena u svim segmentima tržišta rada; poziva Europsku uniju da bude predvodnik suočavanja s rodnim stereotipima, posebno u području obrazovanja, rada i daljnog osposobljavanja; ističe da bi cilj nove strategije rodne jednakosti u skladu s Ugovorima trebao biti nastavak smanjenja nejednakosti;
4. ističe da bi strategija o rodnoj jednakosti nakon 2015. trebala predložiti sljedeće mjere:
 - (a) smanjiti razlike u plaćama između žena i muškaraca; (b) povećati ekonomsku neovisnost žena; (c) poboljšati pristup žena tržištu rada i njihov napredak u karijeri; (d) temeljno povećati jednakost u donošenju odluka; i (e) otkloniti diskriminirajuće strukture i prakse koje se odnose na spol;
5. prima na znanje da u međuvremenu jedna četvrtina svih žena ostaje u kategoriji neplaćenih pomažućih članova obitelji, što znači da ne primaju plaću za svoje napore te da

postoji jasno izdvajanje žena u sektore, općenito gledajući, obilježene niskim plaćama, dugim radnim vremenom i često neformalnim radnim aranžmanima, faktorima koji, sve u svemu, vode do niže novčane, socijalne i strukturalne koristi za žene od one koja se nudi tipičnom zaposlenom muškarcu; napominje da još uvijek postoje znatne prepreke sudjelovanju žena na tržištu rada i da je u projektu plaća žena u EU-u oko 16,4 % manja od plaće muškaraca; u svjetlu tih diskriminirajućih struktura i praksi protiv žena ističe da se rodna jednakost mora jamčiti u svim područjima, uključujući pristup zapošljavanju, napredak u karijeri, uskladivanje poslovnog i privatnog života i promicanje jednake plaće za rad jednakе vrijednosti;

- 6 poziva države članice da ojačaju i osnaže potpunu uporabu kolektivnog pregovaranja u privatnim i javnim sektorima kao neophodan instrument za reguliranje radničkih odnosa, borbu protiv diskriminacije s obzirom na plaće i promicanje jednakosti;
- 7 ističe da je zaustavljanje nasilja nad ženama pitanje poštovanja ljudskih prava i da izravni i neizravni troškovi nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja negativno djeluju na tržište rada i gospodarstvo; zauzima stajalište da nasilje nad ženama predstavlja prepreku za njihovo sudjelovanje u društvu i potpuno ostvarivanje svog potencijala na tržištu rada te da može nepovoljno utjecati na učinkovitost žena na radnom mjestu odnosno imati negativan učinak na njihovu kvalitetu života; poziva Komisiju i države članice da uvide ekonomske i ostale učinke nasilja nad ženama prikupljanjem mjerodavnih podataka o razlikama među spolovima te ističe da su potrebne učinkovite mjere za suzbijanje nasilja nad ženama; smatra da bi zaustavljanje nasilja nad ženama trebao biti prioritet strategije za razdoblje nakon 2015.;
- 8 naglašava da, iako je rodna jednakost temeljno pravo ugrađeno u Ugovorima, u EU-u ona ni približno nije ostvarena te zauzima stajalište da je rodna jednakost na tržištu rada zajedno s kvalitetnim radnim mjestima nužan preduvjet za ostvarivanje cilja strategije Europa 2020. o stopi zaposlenosti od 75 % te od ključne važnosti za održavanje održivih mirovinskih sustava; poziva stoga da se u strategiju Europa 2020. ugrade ciljevi za zapošljavanje muškaraca i žena koji dijele istu ambiciju i koje bi se trebalo uzeti u obzir u svim aspektima Europskog semestra;
9. naglašava činjenicu da su dostupne, pristupačne i kvalitetne usluge dječje skrbi bitan preduvjet za rodnu jednakost i sudjelovanje žena na tržištu rada; poziva Komisiju i države članice da kao važan cilj u novu strategiju o rodnoj jednakosti uključe ostvarivanje ciljeva iz Barcelone o skrbi za djecu; naglašava da su ti ciljevi prvotno postavljeni za godinu 2010., ali da ih još uvijek većina država članica nije ispunila;
10. ističe činjenicu da, iako su razlike u stopama zaposlenosti i plaće između muškaraca i žena u zadnjim godinama možda malo smanjene, to nije rezultat poboljšanog položaja žena, nego posljedica pada stope zaposlenosti i razine plaća muškaraca tijekom gospodarske krize;
11. posebno ističe činjenicu da će posljedice rezova u javnim uslugama skrbi za djecu i starije najvjerojatnije osjetiti žene;
12. ističe da gospodarski rast i konkurentnost u EU-u ovise o premošćivanju jaza između obrazovnog postignuća žena koje čine 60 % svih diplomanata u Europi te njihova

sudjelovanja i pozicije na tržištu rada; naglašava da je potrebno boriti se protiv svih aspekata vertikalne i horizontalne segregacije s obzirom na to da se takvom segregacijom ograničava zapošljavanje žena u određenim sektorima te im se onemogućuje napredovanje do viših razina u hijerarhiji poduzeća; ističe da je postojećim zakonodavstvom koje sadrži pozitivne mjere, a posebno kad je riječ o javnom sektoru nekih država članica, rodna jednakost poboljšana u vezi s početnim uvjetima, ali da to treba proširiti na sve razine karijere;

13. ističe da je diskriminacija na tržištu rada jedan od glavnih razloga rodne nejednakosti te da su od ključne važnosti jednake mogućnosti u poslovnom životu te ekomska neovisnost žena; ističe nejednaku i ranjivu poziciju žena s manjinskim ili useljeničkim podrijetlom u vezi s njihovim pristupom obrazovanju i tržištu rada; poziva Komisiju da u svojoj novoj strategiji o rodnoj jednakosti predloži jasne mjere protiv diskriminacije na tržištu rada na osnovi spola ili spolnog identiteta kad je npr. riječ o zapošljavanju, jednakoj plaći i mirovini te da učinkovitije suzbija seksualno zlostavljanje na radnom mjestu; u skladu sa studijom Agencije Europske unije za temeljna prava iz 2012. primjećuje da je, unatoč važećem zakonodavstvu EU-a kojima se pojedinci pri zapošljavanju štite od spolne diskriminacije, 30 % osoba koje traže posao doživjelo diskriminaciju; ističe da se time krši Povelja Europske unije o temeljnim pravima¹; stoga poziva Komisiju da pomno nadzire učinkovitost nacionalnih tijela i postupaka za pritužbe u okviru provođenja direktiva o rodnoj jednakosti;
14. naglašava da je nejednaka podjela obiteljskih obaveza jedan od glavnih uzroka nejednakog položaja žena na tržištu rada; usmjerava pozornost na činjenicu da se mnoge žene nakon rođenja djeteta ne vraćaju na radno mjesto; ističe da je usklađivanje poslovnih i privatnih obveza ključan preduvjet za rodnu jednakost te bi ga trebalo promicati na sljedeći način:
 - a) ulaganjem u javne usluge kojima se podupire uključivanje žena na tržište rada, posebno u dostupnu, pristupačnu i kvalitetnu infrastrukturu dječje skrbi (u cilju lakšeg postizanja ciljeva koje su usvojile države članice, a formulirani su u ciljevima iz Barcelone) i skrbi za osobe s invaliditetom, uzdržavane odrasle osobe, starije i bolesne s obzirom na to da se o njima u prvom redu brinu žene i da takve neplaćene obveze imaju negativan utjecaj na zapošljavanje žena;
 - b) mjerama za poticanje sudjelovanja muškaraca u kućanskim obvezama s pomoću unaprijeđenog zakonodavstva o roditeljskom dopustu za oba roditelja, ali sa znatnim poticajima za očeve, kao što je neprenosivi roditeljski dopust, te zakonodavstva o roditeljskom dopustu za bioške roditelje i posvojitelje; poziva Komisiju i države članice da daju prioritet objema spomenutim mjerama, kao i ostalim mjerama kojima se muškarcima, a posebno očevima, omogućuje ostvarivanje prava na usklađivanje privatnog i poslovnog života;
 - c) poticanjem fleksibilnog radnog vremena, mogućnosti rada na daljinu za muškarce i žene te davanjem potpore majkama u obavljanju poslovnih vještina s pomoću osposobljavanja i tečajeva nakon prekida karijere;

¹ <http://fra.europa.eu/en/survey/2012/eu-lgbt-survey>.

- d) promicanjem pozitivnih modela usklađivanja poslovnog i privatnog života za žene i muškarce u okviru obrazovnih materijala u školama na svim razinama;
- ističe da je potrebna promjena mentaliteta želi li se ostvariti napredak prema pravednoj i jednakoj podjeli odgovornosti; poziva Komisiju da riješi ta pitanja u okviru nove strategije za jednakost spolova;
15. zauzima stajalište da je hitno potrebna zajednička pozicija unutar Vijeća o reviziji prijedloga direktive o provedbi mjera za promicanje poboljšanja zdravlja i sigurnosti na radu trudnih radnika te radnica koje su nedavno rodile ili doje (COM(2008)0637) kako bi se spriječilo nepošteno otpuštanje zaposlenica tijekom trudnoće;
16. naglašava da je feminizacija siromaštva rezultat nekoliko faktora, u što spadaju prekidi karijera žena, razlika u plaćama između žena i muškaraca (16,4 %), razlika u mirovinama između žena i muškaraca (39 %), rodna nejednakost u napretku u karijeri, činjenica da su žene češće zaposlene na osnovi netipičnih ugovora o radu (kao što su nedobrovoljan rad na skraćeno radno vrijeme, privremeni ugovori ili ugovori bez zajamčenog minimalnog broja radnih sati), nepostojanje statusa socijalne zaštite za partnera koji pomažu samozaposlenim radnicima te siromaštvo kućanstava koje vode samohrane majke; ističe da se smanjenje razine siromaštva za 20 milijuna osoba do 2020. može postići politikama usmjerenima na suzbijanje siromaštva i diskriminacije i utemeljenima na načelu jednakosti spolova, akcijskim programima koji posvećuju posebnu pozornost ženama u nepovoljnem položaju i koji su popraćeni akcijama protiv siromaštva žena te poboljšanjem uvjeta rada u sektorima niskog dohotka u kojima su žene iznadprosječno zastupljene; ističe da feminizaciji siromaštva pridonosi višestruka diskriminacija s kojom se žene suočavaju na temelju invaliditeta, rasnog i etničkog porijekla, socioekonomskog statusa, rodnog identiteta i drugih faktora; naglašava da je važno pratiti učinke modela oporezivanja i radnog vremena na žene i obitelji u smislu rodne jednakosti;
17. ističe da razlika u plaći između žena i muškaraca proizlazi iz nedovoljnog sudjelovanja žena na tržištu rada, vertikalne i horizontalne segregacije te činjenice da su sektori u kojima su žene iznadprosječno zastupljene često oni s nižim dohotkom; naglašava da je potrebno nadzirati razliku u plaći između žena i muškaraca u javnom i privatnom sektoru te uvesti transparentnost u vezi s priznavanjem razlika u plaći između žena i muškaraca na radnim mjestima;
18. usmjerava pozornost na činjenicu da žene čine samo 8,9 % punopravnih članova upravnih odbora i 15 % savjetodavnih članova upravnih odbora trgovачkih društava te ističe potrebu za transparentnošću i većom spolnom uravnoteženošću na osnovi jednakih i objektivnih kriterija zapošljavanja i napredovanja u rukovodeće položaje u svim sferama u cilju suzbijanja „staklenog stropa” koji se može uočiti u većini država članica; smatra da bi strategija EU-a za jednakost između žena i muškaraca u razdoblju nakon 2015. u tom smislu trebala obuhvaćati akcijski plan;
19. zauzima stajalište da se moraju poduzeti inicijative i mjere, u prvom redu u području obrazovanja i ospozobljavanja, uključujući i visoko obrazovanje, za suzbijanje stereotipnih shvaćanja o zapošljavanju žena; ističe da je potrebno promicati i podržavati žensko poduzetništvo, posebno poduzetništvo majki, kao i mogućnosti za razvoj karijere u znanosti i IKT-sektoru; ističe da je važno poticati žene na nastavak studija u područjima

znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike te uključivati žene u industrijske sektore s visokim stopama rasta, posebno u istraživanju i razvoju, čime bi se znatno uvećao gospodarski rast i unaprijedila konkurentnost u Europi;

20. naglašava da je potrebno podržati transparentne postupke imenovanja žena na mesta savjetodavnih članova upravnih odbora trgovачkih društava uvrštenih na burzama; potiče javne i privatne sektore na to da predvide dobrovoljne programe za promicanje žena u rukovodećim položajima te poziva Europsko vijeće da, nakon što je Parlament proveo prvo čitanje Direktive o ženama u upravnim odborima, napokon usvoji zajedničko stajalište;
21. ističe činjenicu da visoki stupanj neformalnog rada i lažne poslovne samostalnosti kojim je pogoden veliki dio žena, posebno one žene koje su zaposlene u kućanstvu, ima negativan utjecaj na njihov dohodak i socijalnu zaštitu, narušava uspostavljene društvene standarde zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu te smanjuje razine BDP-a u EU-u; poziva na uspostavu mehanizama za poticanje i olakšavanje boljeg prijelaza s neformalnog na formalno gospodarstvo; primjećuje da u tom smislu uspostavljanje europske platforme za jačanje suradnje u cilju sprečavanja neformalnog rada i odvraćanja od njega predstavlja ključnu polugu;
- 22 poziva države članice da pojačaju napore u borbi protiv neprijavljenog rada i nesigurnog rada, uključujući „male poslove“ i lažne poslove sa skraćenim radnim vremenom, kako bi se svim radnicima zajamčilo pružanje odgovarajuće socijalne zaštite; osim toga, izražava žaljenje zbog zlouporabe netipičnih ugovora o radu kako bi se izbjeglo ispunjavanje obveza koje proizlaze iz radnog odnosa i socijalne zaštite;
23. preporučuje da se, s obzirom na to da se sastav i definicija obitelji s vremenom mijenjaju, proširi područje primjene obiteljskog i radnog zakonodavstva u vezi s obiteljima s jednim roditeljem i roditeljstvima u okviru LGBT-brakova;
24. smatra da bi politike i instrumenti usmjereni na suzbijanje nezaposlenosti mladih, kao što su Jamstvo za mlade i Inicijativa za zapošljavanje mladih, trebali biti usklađeni sa specifičnim potrebama mladih muškaraca i žena kako bi im se omogućio pristup tržištu rada; napominje da je udio mladih žena koje nisu zaposlene niti su u sustavu obrazovanja ili osposobljavanja veći od udjela mladih muškaraca; poziva također na prikupljanje mjerodavnih podataka o razlikama među spolovima u području nezaposlenosti mladih kako bi se mogle razraditi prilagođene politike temeljene na konkretnim podacima;
25. potiče države članice da prepoznaju potencijal najnovije Direktive o javnoj nabavi kao instrumenta za promicanje i unaprjeđenje politike jednakosti spolova te da, po potrebi, razmotre postavljanje uvjeta temeljenih na postojećem zakonodavstvu država članica o jednakom postupanju i rodnoj jednakosti kao preduvjetima za ugovore o javnoj nabavi; potvrđuje da se pritom mora poštovati zakonodavstvo EU-a u području tržišnog natjecanja.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	16.4.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 38 - : 6 0 : 9
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Laura Agea, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Elena Gentile, Arne Gericke, Danuta Jazłowiecka, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Ulla Tørnæs, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Georges Bach, Elmar Brok, Lampros Fountoulis, Sergio Gutiérrez Prieto, Eva Kaili, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Neoklis Sylikiotis, Ivo Vajgl
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Amjad Bashir, Enrique Calvet Chambon, Tania González Peñas, María Grapini, Ivan Jakovčić

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	6.5.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Beatrix von Storch, Anna Záborská, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Rosa Estaràs Ferragut, Ildikó Gáll-Pelcz, Constance Le Grip, Georg Mayer, Branislav Škripek, Monika Vana, Julie Ward
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Isabella Adinolfi